

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120.—
za pol leta " " " 60.—
za četiri leta " " " 30.—
za en mesec " " " 10.—

za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 216.—
mesečno " " " " 18.—

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15.—
v inozemstvu " " " " 35.—

Posamna štev. 75 par.

SLOVENE

Gene inseratom:
Enostolna petstina vrsta mali
oglas po K 4.— in K 6.—
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po K 8.—, poslana itd.
po K 12.—.

Pri večjem naročninu popust.
Izbeha vsak dan izvozni
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri jutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKS.
Poština plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne brav.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praga in dunaj 24.797

Univ. prof. dr. F. Grivec:

Sv. Ciril in Metod.

Versko in književno delo sv. Cirila in Metoda je zahtevalo globoke sledove v cerkveno, politično in kulturno zgodovino slovanskih narodov ter ima še za sedanjost veliko vrednost. Sv. Ciril in Metod sta s svojim izrednim delovanjem zaslužila, da se njun spomin proslavlja na vzhodu in zapadu; vzhodni in zapadni Slovani ju po pravico slavijo kot svoja apostola. Njuno delovanje je nekdanje izredno izvržno, idealno in uspešno združevalo vzhodno in zapadno krščanstvo; njun spomin še sedaj duži vzhodne in zapadne Slovence in zbujajo domotožje po onem idealnem edinstvu, ki je nekdanje vzhodne in zapadne narode vezalo v eno krščansko družino.

Sveta slovanska apostola sta zamislila in izvršila genialen in idealen načrt za ohranitev edinstva med vzhodnim in zapadnim krščanstvom. Slovani naj bi tvorili most med vzhodom in zapadom. Zato sta s toliko ljubeznijo in gorečnostjo Slovanom prižigala luč krščanske vere in krščanske narodne izobrazbe. Njuno delo se ni nadaljevalo v prvotni idealni obliki. A tega ni kriva pomanjkljivost ali slabost njune delovanja ali njune osebnosti, marveč slabost in omejenost tedanje dobe, ko ni bilo niti na vzhodu niti na zapadu tako velikih moči, da bi mogli doumeti in nadaljevati delo velikih slovanskih apostolov.

Sv. Ciril in Metod sta bila vsled svoje izredne veličine osamljen pojav. Na krščanskem nebu sta se pojavila kakor svetel meteor, ki je nenadno ozaril vzhodno in zapadno obzorje, a prenašlo zatonil za obzorjem. Vse življenje in delovanje slovanskih apostolov kaže, da sta bila izvršna moža velike svetosti, globoke učenosti, širokega obzorja, polna vseobsegajoče ljubezni in gorečnosti. V nasprotju z enostranskim in polovičarskim bizantinizmom je njuno goreče delovanje, plemenito mišljenje in sveto življenje tvorilo tako skladno zaokroženo celoto, da sta s svojo osebnostjo povsod vzbujala spoštovanje; svoje teoretično dokazovanje sta dopolnjevala z živim zgledom velike osebnosti; zato sta dosegla uspehe in zmagala povsod, kjer sta nastopala. A žal, da nista imela naslednikov, ki bi ju vsaj približno dosegli po veličini duha in osebnosti.

V nasprotju z omejenostjo tedanje dobe sta slovanska apostola posebno globoko in živo umevala mednarodni in vesoljni značaj krščanske vere in Kristusove ljubezni. Vse njuno pojmovanje in delovanje je bilo globoko prežeto po krščanstvu.

Po rodu in vzgoji sta bila bizantinska domoljuba. A po svojem globokem krščanskem naziranju brez primesi bizantinskih predsodkov sta bila kakor tuja v domovini. Zato sta iz bizantinskega ozračja tako rada bežala v samoto in v misijone.

Sv. Ciril pojmuje bizantinsko državo ne kot narodno grško cesarstvo, marveč kot mednarodno krščansko državo. Sv. Metod je krepko izrazil, da je cesar v cerkvenih stvarih podrejen papežu, pokrovitelju cerkve in nekaj pomočnik rimskega papeža. V bizantinskem političnem naziranju ni bilo prostora za narodno in pokrajinsko avtonomijo. Slovanska apostola pa sta z ustanovitvijo slovanskega bogoslužja in samostojne slovanske cerkvene organizacije dosti jasno dokazala, da sta vesoljno krščansko državo pojmovala v krščanskem smislu brez primesi bizantinskega centralističnega imperializma.

Imperialistični centralizem se opira na militarizem. A sv. Ciril je vojsko opravičeval samo kot izvrševanje krščanske ljubezni za rešitev bratov iz poganstva sužnosti; kot boj proti poganstvu za telesno in dušno svobodo krščanskih bratov. V imenu krščanskega bratstva in enakosti je sv. Ciril deloval za osvoboditev sužnjem. Pri Kozarih si je namesto darov izprosil rešitev krščanskih ujetnikov; od slovanskih knezov Rastislava in Kocela ni sprejel nobenih darov, marveč izprosil osvoboditev 900 ujetnikov.

Slovansko bogoslužje je bilo sv. Cirilu in Metodu izraz in sredstvo krščanske vesoljnosti proti bizantinski in proti zapadni omejenosti. Opravičenost slovanskega bogoslužja je sv. Ciril dokazoval iz vseobsegajoče ljubezni božje in iz vesoljno-

sti krščanske vere, ki je enako namenjena za vse narode in vse stanove. Narodno slovansko bogoslužje naj bi tudi preprostem slovanskemu ljudstvu odpiralo vse studence krščanske vere; krščanstvo naj bi bilo enako dostopno preprostim kakor aristokratom, ki so se mogli naučiti latinsko ali grško.

Isto demokratično teženje se javlja v Ciril-Metodovem slogu, v njunem načinu razširjanja svete vere in v verskem pouku.

Tedanji bizantinski slog je bil nenačrten, prisiljen, formalističen, dolgovzen; oddaljeval se je od preproste ljudske govorice in se skušal vzdržati na aristokratski višini. Sveta slovanska apostola pa sta bila tako globoko prežeta po krščanskem duhu, da sta se v duhu Kristusove ljudomilosti in preprostosti spretno približevala ljudstvu ne samo v simpatijah, marveč tudi v izražanju. V staroslovenskih književnih spomenikih so ohranjeni odlomki Ciril-Metodovih govorov in izrekov. V teh odlomkih je ohranjen izvrzni Ciril-Metodov slog in način izražanja, poln svetopisemske preprostosti, slikovitosti, toplote, neposrednosti, iskrenosti, konkretnosti; ta slog se nenavadno razlikuje od tedanjega bizantinskega sloga. Vendar to ni okorni slog prvih početkov še neuglajenega književnega jezika. V njem se razodeva tolika bistroumnost in spretnost, kakršno morajo imeti samo globoko izobraženi dediči velikih kulturnih tradicij.

Kakor v slogu, tako se v vsem Ciril-Metodovem mišljenju in nauku razodeva velika izvornost in samoraslost, ki ohranja vzhodne kulturne in verske tradicije brez

primesi bizantinske pokvarjenosti in omejenosti. V Ciril-Metodovih tradicijah odsevajo davne krščanske vzhodne tradicije iz one dobe, ko vesoljno krščansko edinstvo še ni bilo skaljeno po bizantinskem separatizmu. V nauku slovanskih apostolov se posebno jasno kažejo značilne črte grškega samostanskega bogoslovja, poleg tega pa opazamo zanimive izvršne poteze. Vmes se slišuje neki poseben arhaizem, ki pa ni ostarelost, temveč samoraslo obnavljanje in pomlajevanje vedno mladih krščanskih načel in nepremisljivih temeljev cerkvene ustave, vesoljnosti in edinstva.

Sv. Ciril in Metod sta poslednja velika vzhodna predstavnik davne harmonije med vzhodnim in zapadnim krščanstvom. V svojem bogoslovnem nauku, v izvršni misijonski metodi, v slovanskem bogoslužju in v cerkveni organizaciji sta spretno izražala in krepko naglašala one krščanske ideje, ki bi mogle ohraniti in utrditi krščansko edinstvo. Za krščanstvo in za evropsko kulturo je neizmerna škoda, da tedanja doba ni razumela velikih slovanskih apostolov in da se njiju delo ni nadaljevalo v prvotni čisti obliki in idealni smeri.

Slovanska apostola sta bistroumno obnavljala davne tradicije vesoljnega krščanskega edinstva in jih očistila kalnih bizantinskih primesi; plemenito sta gojila in izvrševala ideje krščanske demokracije, ljubezni in bratstva. Njiju slavni spomin opozarja Slovence, naj se vrnejo k čistim virom kršč. kulture, naj se otresejo kalnih tujerodnih primesi in predsodkov, da morejo postati glasniki krščanske ljubezni, miru in sprave.

Seja narodne skupščine.

Belgrad, 4. jul. (Izv.) Današnja seja narodne skupščine se je začela ob 9.30. Na dnevnem redu je nadaljevanje debate o državnem proračunu. — Kot prvi povzame besedo posl. Dominik Mazi (Jugoslovanski klub), ki navaja vzroke, ki so ga dovedli do tega, da bo glasoval proti proračunu, dasi želi, da bi bil proračun sprejet. Vzroki za to njegovo postopanje so v glavnem utemeljeni s tem, da vlada ni ničesar ukrenila za izboljšanje razmer v Dalmaciji. Govori tudi o pridelovanju tobaka v tej pokrajini in pravi, da bi bila produkcija lahko zelo velika, in bi se zelo obnesla, ako bi vlada šla nekoliko bolj na roko. Posl. Mazi govori potem o politiki in o edinstvu naroda, ki se je v Dalmaciji že zelo ukoreninila. Napada fašistske organizacije in njihovo delo, ter veli, da državo ne ščitijo fašisti, ampak dobri uradniki. Njegov govor sprejme Jugoslovanski klub z živahnim ploskanjem. Zemljoradniški Voja Živić napada proračun in veli, da bi se imel proračun predložiti že zdavnaj. Vlada ni ničesar storila, da dvigne kvalitativno in kvantitativno produkcijo poljskih delavcev. V proračunu ni nobene postavke za podpore poljedelskim zadrugam. Ničesar ni ukrenila, da zagotovi zavarovanje zoper nezgode, za boleznih živine, poplave itd. Ni kreditov za kanalizacijo rek, za popravo bregov itd. in ni kreditov za pomoč v slučaju slabe letine. Kritizira proračun tudi zaradi tega, ker ne vsebuje skoraj nikakih zneskov za šolstvo. Tako n. pr. se je kredit štirih milijonov dinarjev, ki se je že lani dovolil občinam za zgradbo šol, sedaj znižal na en milijon dinarjev. Ravnotako se ničesar ne stori za

zdravstvo kmetovalcev, ki je zelo slabo. Zdravniki so daleč od vasi in dragi in še dražja so zdravila. Napada finančnega ministra, da še vedno ni predložil obračuna za prvo proračunsko leto, vsled česar se še vedno ne ve, koliko znaša primanjkljaj. Govornik razpravlja potem o uvozu in izvozu in veli, da je zelo slab. Kritizira posamezne takse in napada tudi državno upravo, ki je pod vsako kritiko. Vlada ne podpira gospodarskih sil dežele, ampak jih celo preganja. Zakon o pobiranju dragin je za današnjo vlado mrtva črta. Končno izjavlja, da bo glasoval proti proračunu. — Radikalec Janković nastopa proti opoziciji. Z obstoječimi razmerami je zadovoljen in izjavlja, da bo glasoval za proračun. — Seja se nato prekine ob eni popoldne.

Popoldanska seja narodne skupščine se nadaljuje ob petih. Besedo povzame poslanec Ivan Mermolja (samostojna kmetijska stranka), ki pravi, da bo glasoval za proračun. — Radikalec Jova Cirković govori o razmerah v Makedoniji in veli, da se je vlada tudi v tem proračunu le malo ozirala na razmere v Makedoniji. Govori zelo obširno o akciji Bolgarov in pravi, da izvira vsa akcija iz tega, ker so v Sofiji uvideli, da propada v Makedoniji dolgoletno delo. Vse čete vstavev se rekrutirajo iz tujih elementov in ni niti enega izmed nas. Prebivalstvo v Makedoniji absolutno ni krivo tega, česar se obtožuje. Oblastva so bila o vsem pravočasno obveščena, in vendar niso storila tega, kar je bilo potrebno. Nato govori posl. Škulj (Jugoslovanski klub), (katerega izvajanja prinašamo na drugem mestu. Op. ur.)

Protić pričakuje kraljevega poziva.

Belgrad, 4. julija. (Izv.) Posl. Stojan Protić je dospel danes v Zagreb, kjer se je sestel s svojimi političnimi prijatelji. Prihodnje dni bo na posetih pri dr. Magdiću v Varaždinu, odkoder bo odpotoval v Rim. Toplice, kjer bo počakal na poziv kralja, ki ga ima pozvati k sebi, da čuje njegovo sodbo o sedanjem političnem položaju.

POSL. DULIBIĆ O GOZDARSKIH ODNOSIH.

Belgrad, 4. julija. (Izv.) Posl. dr. Dulibić je stavil na ministra za šume in rude vprašanje glede preureditve gozdarskih odnosov v Dalmaciji. V svojem

vprašanju poudarja potrebo ureditve službe občinskih gozdarjev, ki so slabo plačani, ker jih občine bolje ne morejo plačevati, vsled česar zahteva, naj prevzame država v svoje roke ureditev njihove službe in naj jih primerno plača.

BELGRAJSKO ČASOPISJE PROTI BOLGARIJI.

Belgrad, 4. julija. (Izv.) Danes je belgrajski tisk ostro napadel bolgarsko vlado. Belgrajski listi zahtevajo, naj se nastopi proti Bolgarski z vojaško akcijo. Gotovo je, da o kakem vojnem pohodu ne more biti niti govora, pač pa bo vlada z močnejšimi četami zavarovala naše ozemlje in počakala na odgovor zveze narodov na našo noto,

Nova sramota Pašičevega režima.

Medtem ko uradni in režimski tisk vali na bolgarsko vlado odgovornost za banditstvo v Makedoniji, prinaša belgrajsko neodvisno časopisje uprav strahovite slike iz te nesrečne dežele.

Leta 1913., ko sta Srbija, Bolgarija in Grčija otele Makedonijo turškega režima, je takozvana srbska radikalna stranka nad onim delom, ki je pripadel Srbiji, proglasila izredno stanje, namesto da da Makedoncem samoupravo, katero so jim bili obljubili že mladoturki. Ljudstvo, ki je stoletja težilo za svobodo, je postalo zdaj deležno istega režima pokvarjene birokracije, vladajoče s pomočjo policije in žandarmerije, katerega blagoslov je uživalo pod Abdul Hamidom.

To je trajalo do leta 1919., pa ne dolgo. Čim je zavladala demokratsko-radikalna koalicija, se je začela v Makedoniji zopet strahovlada. Ljudstvo je komaj čakalo, da se proglasi ustavna svoboda, začne poštna uprava in pravično reši agrarno vprašanje. Pri občinskih volitvah 22. avgusta 1920. in pri volitvah v parlament 28. novembra 1920 je makedonsko ljudstvo pokazalo, da je politično zrelo in da hoče aktivno sodelovati pri konsolidaciji države na podlagi narodne enakopravnosti in radikalnih socialnih reform. Toda režimu to ni bilo po volji, bili so anulirani komunistični mandati, zakon o »zaščiti države« se je začel brezobzirno izvajati samo v Makedoniji in začel se je teror, ki pušča daleč za seboj čase turškega gospodstva. Vlada je poslala v Makedonijo najbolj propale elemente za uradnike, policija in žandarmerija obstoja naravnost iz roparskih, morilskih in plenilskih tolpe, radikalni in demokratski špekulanti so se polastili zemlje kmetov, ki so pred vladnimi tolčaji zbežali v gore, druge komplekse so kupili za bagatelo Pašiči, Minići, Žujevići, Corbići in drugi člani radikalne porodice.

Danes v Makedoniji ne obstoje več ne osebne ne imovinske svoboščine. Anarhija se da primerjati oni na Kitajskem. Zdaj so tudi državne oblasti brez vsake avtoritete. Vse prebivalstvo se je uprlo. Povsod pokajo puške in bombe. Umori, ropi, požigi so na dnevnem redu.

Zdaj pa pride režim in kriči: Bolgarija je vsega kriva! Zdaj gre načelnik oddelka za javno varnost v ministrstvu za notranja dela, neki Žika Lazić, tako daleč, da javno trdi, da so vsi duhovniki v Makedoniji Bolgari! Vso Evropo alarmira režim, češ, cela Makedonija je na strani Bolgarov. Tako kompromituje sebe in celo državo tista vlada, ki je preje na vsa tozadevna vprašanja dosledno odgovarjala, da so Makedonci čistokrvni Srbi, da so popolnoma zadovoljni in da o kakšnem bolgarofilstvu ni niti govora. Upozorila je veleizdajniške procese v Prijepolju, Skoplju in Kumanovu proti stotinam makedonskih kmetov, katere državni pravdniki sumarično obtožuje, da držijo z Bolgari, da se čutijo Bolgare in da delajo za odcepitev Stare Srbije od države. Skratka, Nikola Pašić je v Makedoniji aranžiral natančno isto, kar je svojčas uprizarjala vlada Abdul Hamida in kar je bilo vzrok revoluciji zoper turško tiranijo.

Tega ne pišemo mi, tako piše belgrajsko »Videlo« v 121. številki 2. julija tega leta.

Da je ta režim resnično tolovajski, o tem se lahko prepričamo, če beremo članek nekega nižjega uradnika iz Južne Srbije, ki ga objavlja drugi list, belgrajsko »Vreme« 2. julija tega leta.

En okrožni načelnik dobiva od četašev del od plena. En srezki načelnik preprodaja imetje ubitih kmetov ali jih daje v zakup. Drugi je avanziral od natakara do srezkega načelnika. Tretji je lastnik hotela. Drugi okrožni načelnik izdaja orožje četašem, ker podpirajo njegovo stranko, mirnim državljanom pa se konfiscira, ker so nasprotne stranke. Agrarni poverjeniki prosto gonijo z zemlje lastnike, ki niso njihove stranke, potem jih pa najeti četaši ubijejo! Velik del vseh teh načelnikov, pisarjev in orožnikov živi od podkupnine, ki jo prejema od banditov. Konji, ki so prišli iz Nemčije na račun reparacij,

se brezvestno prodajajo in iztuhotapijo v Bolgarijo. Danes ubijajo četaši posestnico, jutri se zemlje že polasti zaupnik uprave. Hujše, desetkrat hujše, nego v stari Turčiji!

Režim je zdaj proglasil vojno stanje v Makedoniji. Režim bo streljal in obešal. Mesto poštene uprave, nepodkupljivih uradnikov in spoštovalcev zakona pošlje Pašić v ubogo deželo vojake, nove žandarje in rablja. Pa ne bo nič pomagalo. Niso užugali Makedonije Turki, pa je tudi ne bo Pašić.

Hinavsko vpitje na Bolgarijo nam je itak že prineslo blamažo. 15. julija bodo

delegati g. Pašića v Ženevi prisiljeni sprejeti nase vlogo obtožencev. Bolgariji ne bo težko razgrniti pred zastopniki Evrope sliko tolovajstev Pašićevega režima v Makedoniji. Ali ni nezaslišana sramota, da bodo tožili zastopnike naše države istih zločinov v Makedoniji, kakor so jih nekdanji počenjali turški oblastniki, da bodo te obtožbe slišale in o njih razsojale iste vele-vlasti, ki so svojčas razsojale o makedonskem vprašanju in da bo po zaslugi sedanjega režima stala pred svetom naša država v isti luči kakor nekdanja Turčija?

Tako daleč smo prišli pod vladno demokratov in radikalov.

Poslanec škulj o zapostavljanju katoličanov.

Belgrad, 4. jul. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je govoril v imenu Jugoslovanskega kluba posl. Škulj, ki je povdarjal, da katoliški del naroda v naši državi ne more biti zadovoljen z vladami v Jugoslaviji od početka zedinjenja, zlasti pa ne s sedanjo vlado. Ta vlada preganja katoličanstvo na vseh poljih, zlasti pa v šolstvu. Navedel je konkretna dejstva, tako n. pr. iz Sombora, kjer je vlada vrgla redovnice iz šole in jim odvzela pohoštvo. V Velikem Bečkereku, kjer so imeli 42 let katoliško šolo, je vlada storila isto, dasi so sestre zaprosile, da smejo osnovati privatno šolo, in dasi so bile pripravljene, sprejeti vse vladne pogoje. Pri tem je treba povdarjati, da je v Velikem Bečkereku okoli 17.000 katoličanov. Prošnja je bila kljub temu odbita, medtem ko je bila istočasno dovoljena judom konfesionalna šola. Govornik je omenjal tudi slučaj bosenske pokrajinske uprave, ki je prepovedala Marijine kongregacije ter hotela vsakega kongreganista izključiti iz šole, dasi so kongregacije popolnoma zasebna zadeva. Nadalje je omenil naredbo prosvetnega ministra Pribičevića od 19. jan. 1920, po kateri naj se v vseh šolah goji sokolski duh. Proti tej naredbi je govornik najostreje protestiral radi brezvestnega značaja sokolske organizacije, kar dokazuje pisanje češkega sokolskega vestnika in vest-

nika slovenskega sokolstva. Očital je vladi, da podpira drugo duhovščino veliko bolj kakor pa lojalno katoliško duhovščino. Omenjal je postopanje vojnega ministra, ki je brez vzroka ukinil naredbo iz l. 1919, po kateri so bili vojaške službe oproščeni bogoslovci in duhovniki. Povdarjal je, da vlada ne plačati dolgov katoliških prosvetnih zavodov, zlasti ne bogoslovij. V Dalmaciji, Bosni in Hercegovini in v Hrvatski so zadolžene katoliške prosvetne ustanove do 20 milijonov dinarjev. Vlada ne plačati teh dolgov, dasi je odvzela cerkveno imetje. Obligacije, ki jamčijo kongrualne dohodke, se ne izplačujejo, mesto teag pa morajo duhovniki plačevati pristojbinski ekvivalent. Omenjal je, da je bila katoliška cerkev oškodovana za 18 milijonov dinarjev, medtem ko živa država 19.000 ha gozdov verskega zaklada samo v Sloveniji. Govornik je obrazložil slabo gnotno stanje katoliške duhovščine v Koroški, kjer je po plebiscitu živahno delala za narodno stvar, sedaj pa se nahaja brez sredstev na cesti. Končno je govornik povdarjal, da je vse to govoril iz ljubezni do katoličanstva ter z željo, da bi vlada postopala tako, da bi med katoliško in drugimi veroizpovedmi zavladala harmonija in priateljstvo ter da bi ne imel povišanja pri tožbe radi zapostavljanja. Med govorom posl. Škulja je došlo do ostrih medklincev.

Pašić za demisijo celokupne vlade.

Belgrad, 4. julija. (Izv.) Nesporazum, ki je nastal radi pomiloščenja atentatorja Stejića med krono in vlado, se je poostiril. Minister za pravosodje dr. Laza Marković, ki je bil na Bledu, ni mogel pregovoriti kralja, da bi odnehal. Danes je o tej zadevi razpravljali ministrski svet. Minister Pribičević je iznašel formulo, po kateri so krivi temu nesporazumu kraljevi svetovalci, ki bi se morali odstraniti, vlada pa naj bi ostala. S tem se pa ministrski predsednik Nikola Pašić sam ni strinjal, ker čuti, da

ima ta nesporazum tudi neke druge tendence. Zato tudi piše današnja »Politika«, da bo Pašić podal demisijo vsega kabineta. Kako je stvar postala napeta, je razvidno iz tega, da potuje po sklepu min. sveta zunanji minister dr. Ninčić v isti zadevi h kralju, kakor pravosodni minister dr. Marković. Notranji minister Voja Marinković pa je izjavil, da bo še ta teden obdržal svoj resort ter je zahteval, naj se mu imenuje namestnik.

Končna pogajanja med Jugoslavijo in Italijo.

Belgrad, 4. julija. (Izv.) Pogajanja med našo in italijansko vlado glede izvršitve rapalske pogodbe se bližajo h koncu. Naša vlada je stavila italijanski vladi svoj končni predlog, na katerega je italijanska vlada pristala. Po tem predlogu mora biti 15 dni po podpisu sporazuma izprazen tretji pas. Sušak se ima izprazniti pet dni po prvi seji, ki se bo vršila z ozirom na sporazum med delegati. Vprašanje luke Baroja se ima rešiti pri posebnih pogajanjih. Zader dobi posebno prometno cono v oddaljenosti 8 do 12 km. Ko je bil ta predlog, ki ga je izdelal mini-

ter Krstelj, predložen min. predsedniku Nikoli Pašiću, ni hotel nanj pristati. Pašić je zahteval, naj se prometna cona okoli Zadra skrči, tako da bi en del pripadel nam. Radi tega je danes minister dr. Krstelj podal svojo ostavko. Vprašanje italijanskega šolstva na našem ozemlju je rešeno na ta način, da imenuje naš prosvetni minister učitelje, jim določa plače in predpisuje učne načrte, pouk pa se vrši v italijanski. V sodnem postopanju so lahko prve vloge v italijanski, vsi ostali spisi pa se rešujejo v našem jeziku.

Načelno vprašanje o pomiloštitvi atentatorja Stejića.

Danes je več nego gotova stvar, da je atentatorja Stejića kralj pomiloštil, ravno tako gotovo pa je, da se je celokupna vlada o pomiloštitvi protivila, ker se je vlada postavila na odklonilno stališče ministra za pravosodje dr. Markovića. Spor med vlado in krono obstoji v tem, da se vlada sklicuje na okolnosti, da živimo v demokratični državi, kjer vladar ničesar ne sme ukreniti brez tozadavnega predloga vlade, krona pa se sklicuje na splošni v vseh monarhijah veljavni običaj, da je pomiloštev posebna predprava krone, kar je koncem konca tudi res. Če bi namreč imela vlada pridržano pravico do predlogov za pomiloščenje, bi morala biti to jasno izraženo ali v ustavi sami ali pa v kakem drugem zakonu. Tega pa pri nas ni. Ustava namreč določa v čl. 50. izrečno: »Kralj ima pravico pomiloštitve. Prisojeno kazni sme odpustiti, zmanjšati ali omiliti.« Tukaj ni nikjer omenjeno niti z besedico, da se mora kralj ravnati pri svojem »smé« po morebitnih predlogih ali nasvetih vlade. V čl. 54. ustave pa beremo: »Noben čin kraljevske oblasti (torej tudi ne pomiloštev) nima veljave, niti se ne sme izvršiti, ako ga ni sopodpisal pristojni minister. Za vse kraljeve čine... je odgovoren pristojni minister.« Iz te določbe ustave bi logično sledilo, da krona sploh nima nobenih prerogativ, tudi

za pomiloštitve ne. Sledi pa še nekaj drugega, namreč da je besedilo naše ustave izdelano v taki naglici, da gospodje ustvotvorci sami niso vedeli, kaj sklepajo. Če bi se bila vladna večina zavedala svoje odgovornosti v polni meri, bi bila posamezna ustavna določila natančneje pregledala in jasneje oblikovala kot jih je. Spora med vlado in dvorom torej ni kriv dvor, ampak vlada, ki je izdelala tako ustavo, da je polna protislovij. Iz česar zopet sledi, da je ustava krvavo potrebna revizije, kar pridigujemo mi že nad eno leto.

PREPIR RADI DRŽAVNIH SVETNIKOV.

Belgrad, 4. jul. (Izv.) Med radikali in demokrati je zopet prišlo do konflikta zaradi ključa pri imenovanju državnih svetnikov. Demokrati zahtevajo zase večji del državnih svetnikov, ker pripada dosedanja državni svet večinoma radikalni stranki in se boje majorizacije. Radikali pa nočejo popustiti. Zaradi tega je napetost vedno večja.

SPOR MED ITALIJO IN ALBANIJO.

Belgrad, 4. julija. (Izv.) Med albansko in italijansko vlado je nastal spor zaradi zahteve Italije, da ostanejo italijanske pošte v Valoni, Skadru in Draču, kar pa albanska vlada zaradi neodvisnosti Albanije odklanja. Gotovi krogi v Albaniji so se zaradi tega obrnili do belgrajske vlade s prošnjo, naj posreduje v tem sporu. Jugoslovanska vlada pa je to prošnjo po intervenciji odbila.

Sedanji protidržavni režim.

Govor posl. dr. Josip Hohnjeca v narodni skupščini dne 30. junija.

Vlada in njene stranke so proslavile prvoletnico vidovdanske ustave s tem, da so njene določbe o državnem gospodarstvu in državnih financah smelo in brezstidno pogazile v prah.

Protinstavna predložitev dvanajstlin.

Vlada in njen režim podpirajoče stranke dajejo državi in narodu najslabši zgled, kako se naj spoštuje ustava in drži to, kar ustava določa. Ustava je bila komaj izglasevana, že jo je vladna večina prekršila z začasnim zakonom o budgetskih dvanajstlinah za mesece junij—december 1921. Ko je s tem gaženjem ustavnih določb dobila vladna koalicija v svoje roke materialna sredstva za vladanje, je padla iz ene kršitve ustave v drugo. Prosluli zakon o zaščiti države, razveljavljenje komunističnih mandalov, nastopanje zoper svobodo in pravo organiziranega delavstva, protizakonita cenzura novin in persekucija opozicijskih listov, omejevanje in ubijanje politične in osebnosti svobode in bitnih pravic narodne skupščine kot edinega zakonitega zastopnika države in naroda, to in mnogi drugi zločini dokazujejo, kako brezvestno vlada in njene stranke kršijo ustavo. Enoletna zgodovina ustave in njene izvršitve je jasen in glasen dokaz, kako malo spoštujejo ustavo tisti, ki so jo ustvarili. Ako ustavotvorci svojo ustavovernost izpričujejo s kršenjem ustave, nehoti pripravljajo pot tistim, ki energično zahtevajo revizijo ustave. Tako so slični oni tajni sili, ki hoče slabo, pa včasih nehoti učini dobro.

Že poprej sem omenil, kako je gospoda vladne večine potisnila ustavo, svoje lastno dete, k tlom z zakonom o budgetskih dvanajstlinah za mesece junij—december 1921. Ustava namreč določa:

»Dokler narodna skupščina ne odobri predloženega proračuna, sme odobravati dvanajstine za en mesec ali več mesecev. Ako je narodna skupščina razpuščena, preden je proračun rešen, se podaljša proračun minulega računskega leta z ukazom najdalje za 4 mesece.« (§ 114.)

Narodna skupščina ni bila razpuščena, vlada pa si je dovolila dvanajstine za sedem mesecev. Vladna gospoda ni mogla niti do drugega Vidovdana v zgodovini ustave svojega gospodarjenja z državnimi financami spraviti v sklad z ustavo. § 113. ustave določa: »Vsako leto odobri narodna skupščina državni proračun, ki velja za leto dni.« Vlada pa je sedaj predložila že 14. dvanajstino, koristeča se s § 114. ustave, ki je zunanje in notranje v opasnem sorodstvu s famoznim § 14. nekdanje avstro-ogrske monarhije. Zanimivo je čitati, kako finančni minister motivira to svoje protustavno postopanje. Piše namreč:

»S obzirom na kratkočo vremena in veličinu materiala, koji je iznet Skupštini na pretres i odobrenje, jer samo predlog budžeta rashoda sadrži oko 2.000 partija, od kojih svaka, sglasno ustavnom propisu, prestavlja jedan votum Skupštine sa Finansijskim Zakonom i predlogom budžeta prihoda ta cifra se još u znatnoj meri povećava, — ne može se računati, da će budžet biti do 1. jula rešen. No, odstranjujući za moment napred rečene razloge, i pošavši od pretpostavke da budžet i za ovako kratko vreme bude odobren u Narodnoj Skupštini, njegovo izvršenje od 1. jula o. g. nalazi opet na jednu nesavladljivu teškoću: da bi se državni rashodi vršili i prihodi prikupljali na podlozi novog budžeta, sa istim treba da budu upoznati svi organi, koji na tom poslu imaju raditi, t. j. kako svi naredbodavci tako i sve blagajne odnosno svi kontrolni organi. Budžet, dakle, treba odštampati u njegovoj definitivnoj redakciji. Ne može se, pak, ni pomišljati da će se imati dovoljno vremena, da se i taj zamašan tehnički posao svrši do 1. jula. No, ni to nije jedina teškoća ove vrste. Čak, dakle, kad bi se uspelo, da se odobreni budžet i odštampa do 1. jula o. g. bar u najstriktnije potrebnom broju primeraka, izvršenje budžeta, onako kako to utvrđuju propisi zakona o državnom Računovodstvu, ostaje nemoguće još za izvesan broj dana. To usled toga, što izvršenje budžeta uslovljava izvesne pripremne radove: otvaranje kredita, razvodjenje po knjigama, koje tek treba otvoriti, delegiranje kredite od strane naredbodavca prvog stepena, a naredbodavcima drugog stepena, izdavanje naredaba-naloga za isplatu, likvidiranje ovih od strane nadležnih blagajni itd. Za sve to treba, takodjer, vremena, koje medjutim, apsolutno ne dostaje.«

Gospod finančni minister v svoji naivnosti menda niti ne slut, da ga razlogi, ki jih je navedel v svojo oprostitev, najhujše obtožujejo. Ako državni budget obsega tako veličino materiala, zakaj ga ni predložil pravočasno, da bi mogla skupščina trezno, kritično in stvarno razpravljati o budgetu državnih izdatkov, o finančnem zakonu, in o budgetu dohodkov? Ali meni gospod finančni minister, da bo sedaj do 1. avgusta

dovolj časa, da se o državnem budgetu stvarno in parlamentarno razpravlja ter da se budget odobri, da se v definitivni redakciji tatisne, da se z njim upoznajo vsi naredbodavci, vse blagajne, in vsi kontrolni organi, ter se izvrše vsa pripravljala dela (otvaranje kreditov, vpis v knjige, katere je treba šele otvoriti, delegiranje kredita od strani naredbodavca prve stopnje itd.)? Vidi se, da je permanentno gospodarjenje z dvanajstlinami utrdilo gospoda finančnega ministra v naivnosti in lahko-miselnem optimizmu.

Vlada pospešuje osiromašenje ljudstva in draginjo.

Gospodarstvo z dvanajstlinami je prava dušljiva mora za vse panoge državne administracije. Nikjer se ne more ničesar storiti v prid in blagor državljanov. Vse je vezano in pritisnjeno. Ubija se napredek na vsakem polju. Ljudska prosveta ob berglah dvanajstlin ne more naprej. Ljudsko zdravje se ne podpira, marveč prezira. Javne bolnice so tako obremenjene z dolgovi, da nikjer več ne dobiijo kredita; država pa ima zanje in za njih stroške kredit iz leta 1919. Invalidi gladujejo, penzionistom in vdovam se pokojnine in podpore ne izplačujejo redno, državni uslužbenici nimajo sredstev za obleko in hrano.

Vlada s predloženo dvanajstino narodu in posameznim slojem ne da nič ali vsaj ne da več toliko, kakor bi morala dati, ker to nujno zahtevajo razmere. Pač pa je vlada s tem predlogom naložila ljudstvu nova, in to velika bremena. Ona uvaja povišanje železniških tarifov za 50 odstotkov. Dočim druge države stremijo za tem, da bi z znižanjem železniških tarifov znižale postoječo draginjo, naša država povišuje te tarife. S tem je stopila naša država v vrsto tistih, ki imajo najvišje tarife na svetu. Kako se naj potem pri nas zniža neznozna draginja? Posledica bo, da bo cena živilom in vsemu blagu zopet poskočila, in sicer prav znatno. Zli nasledki bodo nastopili v vsej naši nacionalni ekonomiji. Kako naj potem gospod finančni minister uresniči svojo frazo o povišanju dinarske valute? Saj je vendar denar temmanj vreden, čim več se ga mora dati za nujno potrebna živila in potrebno obleko, čim večja je torej draginja. Vlada ne dela na zmanjšanje draginje in na povišanje vrednosti našega denarja, marveč nastopa kot glavna podpirateljica draginje.

(Dalje.)

Politične novice.

+ »Sa slovenske dežele.« Pod tem naslovom priobčuje belgrajska »Politika« z dne 2. t. m. daljši članek, v katerem obširno popisuje velik gospodarski razvoj Slovenije po ujedinenju: Slovenci so prevzeli in nacionalizirali vse banke, ustanovili so še mnogo novih gospodarskih zavodov, zida se v Sloveniji toliko, da bodo s slamo krite hiše skoro izginile, blaga se pa izvažajo iz Slovenije toliko, da Južna železnica sploh nima dovolj vagonov za potrebe slovenske industrije na razpolago. Nato pa se zaletava »Politika« oziroma njen ljubljanski informator v dr. Koršca in v »klerikalce«, češ da ti po Belgradu vedno stokajo, kako je Slovenija zapostavljena in nezadovoljna, čeprav se Sloveniji tako dobro godi (kakor je opisal to g. dopisnik). Dopisnik zaključuje, da so samo še »štreberji in karjeristi« za avtonomijo, praktični Slovenci pa dobro vedo, da nekdanji deželni zbori niso nič pomenili, in zato hočejo vsi, da jim bodi odprta vsa Jugoslavija kot tržišče. — Mi bi želeli samo eno: Dopisnik »Politike« naj objavi svoj članek v kakem slovenskem listu s svojim podpisom in doživel bo čuda! Po svoji vsebini je pa dopis vreden, da bi ga podpisal g. dr. France Ilešić.

Dnevne novice.

— Kdo bo delil zemljo? Zemljo bo delil g. minister Pucelj. V njegovem ministertvu so namreč že izdelali predlog, da se ministertvo za agrarno reformo izpremeni v poseben oddelek ministertva poljoprivrede i voda, ker bo ministertvo za agrarno reformo po zakonu o občih upravi ukinjeno. Gospod minister Pucelj bo torej gospodoval nad vso državno zemljo in nad vso vodo, s katero bo lahko vso zemljo ob času suše zamakal. Kdor pa ni in ne bo samostojen kmet, ne bo dobil vode.

— Nov načelnik »Presbiroja« v Belgradu. — Dosedanji vodja belgrajskega »Presbiroja« g. dr. Aleksander Bodi odstopi in vstopi v diplomatsko službo. Na njegovo mesto pride baže g. Branko Lazarević, bivši generalni konzul v Newyorku, ki je vodil srbski tiskovni urad za časa svetovne vojne.

— Proslava spomina dr. Janeza Mencingerja. Odbor, ki si je zadal nalogo, da ob desetletnici smrti slovenskega pisatelja dr. Janeza Mencingerja primerno proslavi spomin svojega velikega rojaka, naproša slovenska prosvetna in narodna društva, osobito ona iz radovljiškega okraja, da se vsaj po deputacijah udeležijo slavnostnega odkritja spomin-ske plošče, katera slavnost se vrši v nedeljo

9. julija 1922 ob 12. uri na Brodu pri Boh. Bistrici.

— **Ameriška rojaka Jos. Svete in Lud. Virant** iz Lorama, Ohio, sta dospela te dni v Slovenijo, kjer ostaneta kake tri tedne. Poleg ljubljane obiščeta Bled, Maribor, Zagreb itd. Gosp. Svete, dolgoletni naročnik »Slovenca«, je lastnik bančnega in prekomorskega prevoznega podjetja, g. Virant, nečak rajnega gosp. novomeškega kanonika Viranta, je pa bogoslovec.

— **Nemško-jugoslovanska liga v Berlinu.** V Berlinu je bil 2. t. m. v slavnostni dvorani hotela Esplanade ustanovni občni zbor Nemško-jugoslovanske lige v Berlinu, ki ima nalogo, da kulturno in gospodarsko zblizha obe državi. Po uvodnih govorih profesorja dr. Hötzscha in poročilih konzula Wienerja o gospodarskih izglelih Jugoslavije in pisatelja Hermana Wendla o kulturnih odnosih med Nemčijo in Jugoslavijo se je ob veliki udeležbi konstituirala Nemško-jugoslovanska liga. V odbor so bili med drugimi izvoljeni minister dr. Köster, profesor dr. Hötzsch, glavni urednik Jurij Bernhard, konzul Wiener in grof Bernstorff.

— **II. konferenca industrije naše kraljevine na Bledu.** Dne 6. julija t. l. se vrši na Bledu II. konferenca industrije naše kraljevine, ki jo je sklicala Zveza industrijev v Ljubljani. Na to konferenco so povabljene vse industrijske organizacije v kraljevini in predstavniki naših centralnih in pokrajinskih oblasti. Na dnevnem redu konference je med drugim poročilo o dosedanjem delovanju industrijskih organizacij, razprava o nujnih zadevah industrijsko-trgovske politike, o vprašanjih gospodarske zakonodaje ter razgovor o ustanovitvi centralne zveze industrijev za vso kraljevino v Belgradu. Pričakuje se velike udeležbe na tej konferenci iz vseh pokrajin naše države. Istega dne bo na Bledu tudi ustanovna seja sekcije velike industrije v ljubljanski Zvezi industrijev.

— **Nesreča pri kopanju na Bledu.** Sportna zveza nam poroča: Z ozirom na govorice, da se je pripetila pokojnemu Vladimiru Kopaču nesreča o priliki plavalne tekme na Bledu, ugotavlja Sportna zveza, da je plavalna tekma, ki se je vršila v grajski kopeli, ob pol 12. uri končala brez vsakih nezdov, medtem ko se je nesreča g. Kopača pripetila ob štirih popoldne v kopališču Klemenčič na Bledu.

— **Minister Pucelj Ivan proti glavnemu uredniku »Jugoslavije« Zorku Fakinu.** Minister Ivan Pucelj je vložil proti glavnemu uredniku »Jugoslavije« Zorku Fakinu, rojenemu l. 1897 v Pulju, brez konfesije, tožbo, ker je »Jugoslavija« objavila 7. aprila 1922 članek: »Zvečevič in naši samostojnosti«, v katerem se je grajalo, ker so se samostojnosti uprli izročiti vojne ministra generala Zečeviča sodišču. Minister Pucelj se je čutil žaljenega, ker je »Jugoslavija« med drugim zapisala o samostojnosti: »Nastopili so volilno borbo z avtonomističnim in protijederskim programom, a kakor hitro so prišli v Belgrad, so na ljubo političnim pustolovcem Pucelju, ki je postal minister, in dr. Vošnjaku, ki se je preril do poslaniškega mesta, zapustili svoj program, prevarili svoje volilce in se z dušo in telesom prodali dr. Žerjavu, temu zlemu duhu našega naroda.« O tožbi je razpravljala kazenski senat ljubljanskega deželnega sodišča pod predsedstvom svetnika dr. Modica; ministra Pucelja je zastopal dvorni svetnik Gabrijelečič, toženi glavni urednik »Jugoslavije« Fakin ni prišel k razpravi. V preiskavi je Fakin izpovedal, da inkrimiranega članka ni bral in da je prišel brez njegove vednosti v list. Po predlogu dvornega svetnika Gabrijelečiča, da vzdrži tožbo v celem obsegu, je predsednik dr. Modic razglasil sodbo, s katero se je Zorko Fakin zaradi zanemarjanja uredniške paznosti obsodil na 200 dinarjev globe, eventuelno na štiridnevni zapor, če bi se globa ne mogla od njeja iztirjati.

— **Radeče.** Ker se g. Avgust Jeglič, čevljarški mojster v Radečah, ni mogel udeležiti pogreba svojega dobrotnika g. župnika Potokarja, je daroval v ta namen poleg prejšnje vsote še dvesto kron za radeški zvon.

— **Ponesrečeni letalci.** Iz Hamborna javljajo: Danes 4. t. m. dopoldne je strmoglavilo iz zraka pošto letalo »D 148«, ki je dospelo iz Berlina in se je malo preden je pristalo na letališču, razbilo ob drevesih in brzajavnih žicah. Dva gospoda in ena dama, ki so bili v letalu, so ranjeni. Pilot Lotar von Richthofen je med tem podlegel svojim poškodbam. Med popotniki se je nahajala tudi filmska igralka Fern Andra.

— **Novi avstrijski bankovci.** Bivša Avstro-ogrška banka je neglede na dosedanje priprave v svrhu nove novčanske banke sklenila, da začne izdajati s 25. julijem t. l. nove manjše bankovce po 100 kron. Dalje začne v najkrajšem času izdajati bankovce po 1000 kron, ki se bodo po svoji obliki in izdelavi bistveno razlikovali od bankovcev po 10.000 kron.

— **Velik deficit italijanskih pošt.** Listi poročajo, da je odbor za proučevanje proračuna konstituiral, da je imelo italijansko ministrstvo za pošte in brzajave nad pol milijarde lir deficita.

štajerske novice.

š Katoliški shod v Konjicah se vrši v nedeljo dne 23. julija t. l. Prejšnjo soboto ob 8. uri sv. maša, nato zborovanje za može in fante, drugo za žene in dekleta. V nedeljo pred sv. mašo je blagoslovitev orlovskega pravca konjskega Orla, po sv. maši slavnostno zborovanje. Vsa dekanija

se živahno pripravlja, tudi sosednje so vabljene. Natančnejši spored sledi.

š **Novomašniki v lavantinski školi.** Dne 29. junija t. l. je škof dr. Andrej Karlin podelil sledečim lavantinskim bogoslovcem mašniško posvečenje: Ivan Grafol, primicira v št. Lovrencu v Slov. goricah dne 15. avgusta; Franc Jeraj, Rečica v Savinjski dolini, dne 16. avgusta, pridigar prof. dr. Jeraj; Anton Karo, Vransko, 16. julija, pridigar Jurko, nadžupnik v Starem trgu; Josip Presnik, Zdolet, dne 6. avgusta, pridigar prof. dr. Medved; Anton Radanovič, Kapele pri Brežicah, dne 23. julija, pridigar mozirski župnik Krošl; Alojzij Zdolšek Ponikva ob juž. žel., pridigar kanonik Alojzij Arzenšek iz Maribora.

š **Dr. Irgolič contra dr. Leskovar propadel.** Mariborska »Straža« poroča: Svoj čas je dr. Leskovar kot pravni zastopnik mariborske Mestne hranilnice v nekem zapisniku dal protokolariti, da je dr. Irgolič kot gerent Mestne hranilnice spravljal zavod na rob propada z imenovanjem nesposobnih uradnikov itd. Dr. Irgolič se je čutil žaljenega in je tožil dr. Leskovarja. V prvi instanci je bil dr. Leskovar obsojen na 100 dinarjev kazni. Pri vzklicni obravnavi dne 27. junija pred okrožnim sodiščem v Mariboru pa je dr. Leskovar nastopil dokaz resnice za svojo trditev. Dokaz resnice je bil uničevalen za dr. Irgoliča in za Mestno hranilnico mariborsko. Pokazal je v pravi luči površnost uslužbenega uradništva in njegovo nesposobnost, katero je tudi revizor škrlep v ostrih besedah bičal v svojem revizijskem poročilu. Obenem pa se je pokazalo tudi zanikrno gospodarstvo v zavodu, ki je izgubil vse zaupanje v ljudstvu. Sodniki so uvideli, da je bila dr. Leskovarjeva trditev upravičena, da je dr. Irgolič kot gerent spravljal Mestno hranilnico ob rob propada ter so dr. Leskovarja oprostili, dr. Irgoliču pa so naložili vse stroške. Kdor ne zna gospodariti, ne sodi na čelo denarnega zavoda, ker je hranilnica v pogin in v propast.

š **Rogaška Slatina.** Hotel »Triglav« v Rogški Slatini je prevzel g. Jakob Sedej, bivši plačnik natakara restavracije Grajska klet v Mariboru. Več v današnjem oglasu.

Gospodarstvo.

Janko Jovan:

Vrednost prisilnih naredb.

(Konec.)

Maksimiranje cen pa je toliko časa, dokler vzdržuje vlada načelo obstoja prostega izvoza, nesmisel. Vlada ne more predpisati cen za izvoz, česar menda tudi nihče misliti ne more. Če pa je trgovcu prosto izvažati po poljubnih cenah, a je vezan v notranji trgovini na gotove cene, potem mu zopet nihče ne bo zameril, če se odloči za ono trgovino, ki mu nudi večje koristi. Istočasno imeti prost izvoz in maksimiranje v notranjem prometu je tedaj neizvedljiva stvar. Vsaj deloma izvedljiv bi se zdel, pa tudi samo zdel, ta način omejitve, da bi vlada zahtevala od izvoznika gotov odstotek blaga po znanih cenah in bi le tistim, ki bi tej zahtevi zadostili, dovolila izvoz. Pa tudi ta način omejitve je le navidezno izvedljiv. Vlada je to poskusila lani pri ovsu, ko si je hotela za vojno zagotoviti potrebne množine. Poskus je bil docela ponesrečen, kajti če oddaja trgovec gotov odstotek, pri ovsu je bila ta kvota določena na 10%, pod lastno ceno, mora za preostalo, za izvoz določeno količino, zahtevati višjo ceno. Ko pa to stori ni več z drugimi ponudniki konkurenčen, in tako je morala vlada končno popolnoma prepovedati izvoz ovsa. Pri ovsu je bilo to mogoče, ker ni dobro obrodil in ni bilo prekomernih zalog, nekaj drugega pa je pri krušnem zrnju, katerega smatra vlada za najboljši izvozni predmet v svrhu poboljšanja trgovinske bilance.

Ker pa vlada edinega načina, kjer ima maksimiranje uspeh, namreč rekvizicije, ne more odrediti, ker nima niti potrebnega aparata, niti volje za taka izjemna sredstva, zato je govorjenje o maksimiranju neplodno.

Končno pa je trditev, da bi se z maksimiranjem cen dvignil kurz dinarja, napačna in pravi cireulus vitiosus. Ni kurz dinarja posledica, temveč vzrok draginje. Kjer vlada na trgu svetska pariteta, in od te nas ločijo pri nas le carinske postavke, tam zavišena cena tržnih predmetov od razmerja valut. Čim stopi kurz dinarja toliko, da rentira uvoz inozemskega žita, v tistem momentu morajo iti naše cene navzdol. Padanje cen je naravna posledica zboljšanja valute. Zato še ne more nikdar padanje cen povzročiti porast dinarja; če vlada tudi odredi maksimiranje in zniža cene žitu, s tem ne bode še prav nič pomogla k popravilu valute, ker se ista ne da umetno spraviti kvišku. Krivično je tudi kmela dolžiti brezvestne spekulacije. Če mora kmet kupovati poljedelske stroje, oprelo in druge razne gospodarske in gospodinjske potrebščine, katere dovaža trgovina iz inostranstva, a ti predmeti vsled padajoče valute rastejo v ceni, je pač umevno, da bo skušal kmet v razmerju z podražitvijo predmetov, katere sam kupuje, povšiti cene predmetov, katere sam prideluje. Še bolj

pa je abotna trditev, da »zadnje vesti iz Slovenije« javljajo, da se spekulacija zopet pripravlja na dviganje cen. Slovenci dovažamo žito iz Vojvodine ter imamo pri tem ogromne stroške in velik riziko, a vendar niso cene v nadrobni trgovini pri nas dosegle nikdar one višine, kakor so jih morali plačevati konsumentje v sredini naše žitnice v mestih Bačke in Banata. Pisec članka, ki dobiva take »zadnje vesti« iz Slovenije, isto pač slabo pozna.

Dasi pa državnega gospodarstva z živili nimamo več in ga, dokler ne nastopijo posebne razmere, ni pričakovati, vendar je posameznim že obstoječim aprovizacijam, čeprav ne morejo vporabljati maksimiranja cen, vendar mogoče doseči lepih uspehov v aprovizacijski službi. Imamo zadruge in imamo mestne aprovizacije, ki so v tem pogledu s pravočasnim nakupom svojim članom odnosno svojim občanom dosti dobrega storile. Kakor je Zagreb za revne sloje še vedno obdržal aprovizacijo, sem svetoval že lani, da naj isto stori tudi Ljubljana in sem tudi danes mnenja, da bi mestna aprovizacija z pravočasnimi nakupi lahko v obilni meri omilila bednim slojem draginjo, ko še huje nastopi. Neposredno po žetvi je navadno najugodnejši čas za nakupe. Dokler je Rusija sama navezana na uvoz in imamo Ameriko kot nekonkurenčno zalagateljico večina držav v Evropi, toliko časa se ni bači, da bi se že nekaj let preizkušene norme trenutno preobrile. Seveda začeti z nakupi šele tedaj, ko je dvigajoča se tendenca že očita, je prepozno in tudi prerizikantno. Dokler pa ni izgleda, da se razmere spremenijo, niti da prične naš dinar skokoma iti po poti navzgor, toliko časa pa sem prepričan, da bodo dobro zasnovane in modro vodene aprovizacijske institucije bodisi zadružne ali komunalne mnogo več koristile, kot vse prisilne navedbe in zlasti poskusi maksimiranja cen.

g **Brezglavost ali nova maltretacija občinstva.** Pišejo nam: Svoječasno je Narodna banka vzela iz prometa dvajsetdinarske bankovce, menda zato ker so bili ponarejeni. Pri izmenjavi pa se je izkazalo, da je bilo število ponarejenih dvajsetdinarskih bankovcev silno neznatno, ter je moral biti povod izmenjave bankovcev čisto drugi. Sedaj pa so vzeti iz prometa še petdinarski bankovci, menda iz istega razloga, ker so ponarejeni. Pri izmenjavi se je zopet izkazalo, da ponarejenih petdinarskih novčanic sploh ni. Razlog tiči gotovo čisto kje drugje. Vsak pameten človek bi pričakoval, da se bodo mesto izmenjanih petdinarskih in dvajsetdinarskih novčanic izdale nove. Toda ni se zgodilo. Ali tiči vzrok v tem, da misli vlada na ta način zmanjšati cirkulacijo denarja, ali pa zabrisati polagoma spomine na kronsko valuto, ne vemo, ker je težko z logiko pri naši finančni in denarni politiki operirati. Mesto novih petdinarskih novčanic pa je vrgel sedaj naš Kumanudi v promet — vsaj v Sloveniji — silno množino enokronskih ali petindvajsetdinarskih bankovcev in preplaval ves trg. Državni uradniki so jih dobili za mesec julij cele pakete. Sedaj pa jih z veliko težavo spravljajo v promet, ker povsod delajo kisle obraze in jih nočejo sprejemati, ker ne vedo kam z njimi. Poleg slabe plače naj ima državni uradnik še to skrb, ali naj svoj denar spravi v promet. Sedaj pride še, da se brani enokronski papirni denar sprejemati ne le Narodna banka, ampak tudi davkarja in financa. Ali je to nova brezglavost naše finančne politike, ali pa nova maltretacija občinstva, ne vemo.

g **Češkoslovaške banke in nova avstrijska notna banka.** Kakor poročajo češkoslovaški listi, bodo prevzele češkoslovaške banke del glavnice avstrijske notne banke in sicer 20 do 30 milijonov švicarskih frankov.

g **Obrina razstava v Celju.** Priprave za obrtno razstavo v Celju so v polnem teku. V zadnjem času se je priglasilo precejšnje število razstavljalcev in je pričakovati, da bo razstava lepo uspešna. S to razstavo bo pokazalo naše obrtništvo in industrija, da je v stanu oskrbeti domači trg s svojimi proizvodi in da dosežemo z dosledno živlostjo v doglednem času popolno neodvisnost od tujine. Vsak obrtnik si mora biti svest, da bo razstava ugled splošnega obrtništva povzdignila.

g **Znižanje carine na sladkor v Italiji.** Italijanski uradni list objavlja dekret, na podlagi katerega se carina na sladkor v Italiji zniža.

BORZA.

Zagreb, 4. julija. (Izv.) Devize. Dunaj 0.37—0.39, Berlin 18.25—19.25, Budimpešta 7.25—7.50, Bukarešta 49—49.50, Italija 372.50 do 375, London 351—354, Newyork 79.25—0, Pariz 660—667.50, Praga 153—154, Švica 1500 do 1525, Varšava 1.75 do 1.85. Valute. Ameriški dolarji 77.50—78.80, avstrijske krone 0.40—0.44, češkoslovaške krone 152—154, francoski franki 660—665, napoleonori 225 do 0, nemške marke 20—21, rumunski lei 48.50—0.

Belgrad, 4. julija. (Izv.) Devize. Berlin 18.85—19, Dunaj 0.385—0.39, Budimpešta 7.40, Bukarešta 49, Italija 372—375, London 354, Newyork 80, Pariz 665, Praga 152.50, Švica 1500.

Curih, 4. julija. (Izv.) Berlin 1.185, Newyork 526.50, London 23.28, Pariz 43.60, Milan 24.375, Praga 10.10, Budimpešta 0.475, Zagreb 1.6265, Bukarešta 3.45, Varšava 0.1125, Dunaj 0.025, avstrijske krone 0.0275.

Praga, 4. jul. (Izv.) Dunaj 0.21, Berlin 11.625, Rim 242, Budimpešta 4.30, Pariz 432, London 229.425, Newyork 51.85, Curih 988.50, avstrijske krone 0.235, italijanske lire 239.50.

Dunaj, 4. jul. (Izv.) Zagreb 65.27—65.33, Belgrad 260.88—261.12, Berlin 49.45—49.59, Budimpešta 18.77—18.83, London 94.775 do 94.825, Milan 989.70—990.30, Newyork 21.474 do 21.486, Pariz 1785.50—1786.50, Praga 414.90—415.10, Sofija 134.95—135.05, Curih 4073.75—4076.25. Valute: Ameriški dolarji 21.319—21.331, bolgarski lei 131.05—131.15, nemške marke 49.75—49.85, angleški funti 94.575—94.625, francoski franki 1779.50 do 1780.50, italijanske lire 981.70—982.30, jugoslovanski dinari 259.98—260.22, rumunski lei 125.94—126.06, švicarski franki 4048.75 do 4051.25, češkoslovaške krone 414.40—414.60, mažarske krone 18.89—18.95.

Ljubljanske novice.

lj **Nova sv. maša.** Včeraj je opravil v frančiškanski kapelici tiho novo sv. mašo e. P. Otmar Smole. Novomašniku prav iz srca želimo skorajšnjega ozdravljenja in obilo blagoslova božjega!

lj **Udruženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — Sekcija Ljubljana** sklicuje sestanek na petek, dne 7. julija 1922 ob 20. uri v posebni sobi »Hotela Tratnik«. — Vsled važnosti razgovora o »Ukinitvi nekaterih oddelkov tehniške fakultete«. — »Organizaciji avtonomne direktije saobračaja«. — »Izdelavi načrta občne državne saobračajne mreže« se pričakuje polnoštevilne udeležbe. — Odbor.

lj **Slon. krč. soc. zveza** ima danes ob 8. zvečer v Jugoslov. Tisk., 1. nads. važno sejo, h kateri so vsi g. odborniki, namestniki in zastopniki odsekov vabljene. — Predsednik.

lj »**Ljubljana**«, Drevi ob 8. ure redna mesečna seja.

lj **Izlet umetniške šole »Probuca«.** V nedeljo dne 9. t. m. nastopi prva slovenska umetniška šola svoj izlet na Cerkniško jezero, ki bode obenem poučnega značaja. Izlet vodi znani voditelj šole akad. slikar Franjo Sterle, katerega se udeležijo tudi nekateri drugi profesorji te šole. Sestanek je naravnost na južnem kolodvoru točno ob 5.30 in tudi odhod. Povratek zvečer. Slušatelji in slušateljice naj se ga udeležijo kar v največjem številu, ki imajo tudi polovične vožnje do Rakeka iz nazaj.

lj **Umrli so v Ljubljani:** Josip Bobek, lesni trgovec, 39 let; Marija Kremžar, žena strojevodje, 50 let; Alojzij Šorn, tov. delavec, 28 let; Apolonia Bezalaj, žena mizararskega pomočnika, 62 let; Magdalena Ramovš, zasebnica, 65 let; Matevž Tavčar, premikalec j. žel. v p.; Milena Premelj, hči služkinje, 17 dni; Josip Skumavec, dninar, 16 let; Anton Potošek, mesarski pomočnik, 30 let; Jakob Uršič, knjižar, 77 let; Franc Ceglar, žel. sprevodnik v p., 34 let; Franja Lavrenčič, žena zidarstva pomoč, 28 let; Leon Korošec, sin služkinje, 17 mesecev; Franja Juvančič, služkinja, 44 let; Rihard Kmetz, sin trgovca, 11 dni; Ignacij Mihelič, rešetar, 58 let; Franja Pozaršek, tov. delavka, 24 let; Marija Kovač, zasebna uradnica, 24 let; Katarina Mržlikar, užitkarica, 69 let; Marija Cankar, zasebnica, 59 let; Valentina Karinger, zasebnica, 57 let; Franc Poderžar, pisarn. sluga j. žel., 51 let; Barbara Hrstel, dninarica, 53 let; Ernest Kočan, nadzor, 69 let.

lj **Društvo dipl. babic** naznanja, da se je 6. julija 1922. na občnem zboru sklenilo, da se mora v slučaju, če se babica naprosi za pomoč pri porodu in se potem vzame drugo, plačati prvi polni honorar.

lj **Najden denar.** Včeraj dopoldan je bila na trgu najdena knjižica z nekoliko denarja. Dobi se pri gospej Wimmer, Ravnikarjeva ulica št. 3.

lj **Dolžniki, ki je vzeli pozabljeno listino** na stolnici A. Habunek, Kolodv. ul. se naproša, da vrne na kak način vsaj v njej se nahajajoče različne dokumente in spominke slike, ki so za lastnika važnega pomena.

lj **Policijska kronika.** Tesarju Francu Severju iz Sp. Gameljnov je bila ukradena 3. t. m. pri novi stavbi Kovačičeve tvornice v Rožni dolini denarnica in več drugih reči v vrednosti 400 K. — Delavcem trdke Bricej Predikalu Simonu, Alojziju Falešu in Mihi Habutu je bilo vloženo v njihove kovčke. Oškodovani so bili za 3990 kron.

Cerkveni vestnik.

c **Apostolstvo sv. Cirila in Metoda** je tudi letos tiho, a vztrajno nadaljevalo svoje delovanje za pospeševanje cerkvenega zedinjenja. Iz važnih razlogov letos ni bilo mogoče objaviti posebnega letnega poročila. A tudi za letos velja opomin jugoslovanskih škofov: »Praznik sv. Cirila in Metoda naj bo praznik svete edinosti, namenjen molitvi in delu za cerkveno zedinjenje. Praznik sv. Cirila in Metoda naj bo namenjen razširjanju in poglobitvi Apostolstva sv. Cirila in Metoda.« Vse potrebne tiskovine se dobivajo pri tajništvu v Ljubljani, Rožna ulica 11, in v Prodajni K. T. D. (Ničman). — Za proslavo sv. Cirila in Metoda priporočamo: 1. Apostolski molitvenik, 2. Zivotopis sv. Cirila in Metoda, 3. Skrivnostna zaroka (je še v zalogi), 4. Proslava sv. Cirila in Metoda (deklamacije in prizori).

Orlovski vestnik.

Okrožnim in odsekovnim predsednikom. Trakovi so došli. Napisli bodo umetniško izdelani. Okrožni in odsekovni predsedniki, ki hočejo še do Brna in do podzveznih prireditelj dobiti te trakove, naj takoj naroče pri Društveni nabavni zadruzi. Javijo naj tudi besedilo napisov. Cene bodo pri odsekovnih do 150 K. pri okrožnih do 300 K. Pripominjamo, da je sklep predsedstva, da morajo biti vsi trakovi enotno izdelani in se mora ta sklep strogo izvrševati, posebno, ker se je opazilo, da so si nekateri predsedniki nabavili trakove, ki ne odgovarjajo enotnosti niti estetičnim zahtevam.

Orel Krakovo-Trnovo. Danes ob 8. zvečer sestanek vseh članov.

Orlovski prireditelji 16. julija v Semiču. Belokranjsko in novomeško okrožje ima dne 16. jul. skupno prireditelji v Semiču. Ob pol 7. uri sprejem belokranjskih odsekov na kolodvoru. Od 7. do 10. ure tekma. Ob 10. uri sv. maša pri domu. Ob triletni na 12. uro sprejem novomeškega okrožja na kolodvoru.

Po kosilu skušnja za telovadbo. Ob 2. uri slovesne litanije v cerkvi. Ob 3. uri javna telovadba. Govori br. J. Pirc. Po telovadbi ljudska veselica. Igrata godbi kraljeve opere iz Ljubljane in semiška — društvena.

Prosveta.

pr **Koncert ge Lovšetove.** V soboto, 8. t. m. ob pol 21. se vrši v Rogaški Slatini solističen koncert ge. Pavle Lovšetove.

pr **Razid slovenskega umetniškega društva.** Društvo slov. upodabljalnih umetnikov je sklenilo na obnem zboru dne 1. julija soglasno da se razide. Kakor čujemo, nameravajo neki člani tega društva ustanoviti svoj klub.

pr **Izredni občni zbor Udruženja jugoslovenskih oblikujočih umetnikov** se je vršil v sobo-

to dne 1. julija. Občni zbor je bil zelo animiran ter je trajal 5 ur. Večina slovenskih umetnikov je sedaj včlenjena v Udruženje. Pričakovati je, da se ta korporacija uspešno razvije ter da bo zastopala odsele interese vseh slovenskih oblikujočih umetnikov.

pr **»Preroda«.** Izšla je šesta številka tega zelo potrebnega in še vse premalo razširjenega glasila na pravno povzdigo naroda z vsebino: Moč ljubezni. — Kako zatreti v našem narodu surovost. — Surovost in sovraštvo v našem časopisu. — Alkohol in volja. — Nenavadna internacionala. — Kaj je alkoholizem. — Nove gostilne. — Drobiž.

Turistika in sport.

Izlet na Črno prst 1845 m. Planinsko društvo priredi z bratskimi društvi dne 9. t. m. skupen izlet na Črno prst. Odhod iz Ljubljane dne

8. t. m. z vlaki ob 15.10 ali 19.03 uri do Boh. Bistrice. — Bolj urni turisti se lahko poslužijo izletnega vlaka v nedeljo ob 5. uri. Iz Bistrice do koče 3 ure, na vrh skupno 4 ure. Tura lahka! — Malnarjeva koča je oskrbovana, najbrže bo 8. t. m. tudi Orožnova otvorjena. Potrebna navodila glede polovične vozne cene bodo objavljena takoj po prihodu zadevnega dovoljenja v oknu kavarnarne Slon. — Na obilno udeležbo vabijo odbor!

IZJAVA.

Podpisani izjavljam, da obžalujem incident, ki sem ga povzročil v nedeljo, 25. pret. m. proti 8. uri zvečer v Lattermanovem drevedu z intervencijo stražnika nasproti gospodični W. zaradi neke pogrešane stvari, ker se je to zgodilo vsled moje pomote v dozdnevno sličnem predmetu.

Miro Jankole.

Darujte za gladujoče v Rusiji!

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Pališvina v mm
3./7. 21 h	739.2	19.6	1.6	jasno	—
4./7. 7 h	739.7	19.7	2.1	jasno s. v.	0
4./7. 14 h	739.1	34	3.3	jasno s. v.	—

Pneumatika CONTINENTAL dobiva se sedaj tudi pri nas. Pazite, CONTINENTAL pneumatika je iz po celem svetu znanih hannoverskih tvornic. Vozite samo s CONTINENTAL pneumatiko, ako hočete da se vozite najceneje. — Pazite na zaščitni znak in napis: CONTINENTAL.

Glavno zastopstvo za Slovenijo: Viktor Bohinec, Ljubljana, Poljanska c. 5.
Brzjavlj: Contipneu. Telefon: 599.

Damsko KOLO dobro ohranjeno, lahko, naprodaj. Naslov v upravnistvu SLOVENCA pod šte. 2677.

STANOVANJE (3 sobe) v Mariboru zamenjam z enakim v Ljubljani. — Naslov pove uprava SLOVENCA pod šte. 2585.

Posestvo naprodaj!

okoli 40 orolov, obstoječe iz travnikov, hoste in stelnikov ter kompletno gospodarsko poslopje, na Prelogih, postaja Rožni dol pri Semiču. — Naslov pove uprava SLOVENCA pod šte. 2668.

Motorno KOLO

»Standard«
8/10 PS, s priklopnim vozom je ugodno naprodaj. Glinška ulica šte. 5. 2658

Vdova brez otrok, v starosti 46 let, išče mesta

GOSPODINJE

h kakemu boljšemu gospodu. Gre tudi izven Ljubljane. Prevzame tudi gostilno in lahko položi kavcijo. Pismene ponudbe pod »F. B. 100« pošto ležeče Ljubljana do 10. t. m. 2676

Kateri manufakturni veletrgovec

bi bil voljan odpreti konto-račun 10 do 15.000 kron revnemu obrtniku-invalidu. Cenj. ponudbe na upravo Slovenca pod šte. 2678.

1 koncertni glasovir

dobro ohranjen (Pelikan) naprodaj. Mesni trg šte. 18/L

! Zastavice !

izdeluje in priporoča
M. TIČAR :: Ljubljana.

ČEVLJE francoske in ameriške vzorce, solidno domače delo, po meri. Začasno znižane cene

pri: JANKO KOS,

ROŽNA DOLINA pri Ljubljani.

Zanesljivim naročnikom na obroke.

Kot administrativni vodja

ali na drugo primerno mesto v kakem industrijskem podjetju, želi vstopiti trgovec, 43 let star, oženjen, zmožen slov. in nem. jezika, knjigovodstva in stroje-pisja, v takem kraju, kjer bi bilo stanovanje na razpolago. — Ponudbe pod: »Administrativni vodja« na anončni zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 2616

Ponudim:

moko, koruzo, med in vse deželne pridelke;

kupujem:

železo, barve, kolonijalno blago in vse kemično tehnične izdelke. — M. Nastić, uvoz in izvoz, Beograd, Terazija in Vršac, Kralja Petra trg 1.

NAJVEČJA IZBIRA

različnih pletenin, majic

nogavic in rokavic pri trdki

A & E SKABERNE

LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 10.

Gramofon z 42 ploščami v najboljšem stanju naprodaj za 2500 kron. — Pojasnila daje tajnik občine Marija - Gradec od 8. do 12. ure. 2357

Skladiščnika,

železninarja,

resno, starejšo moč, kakor tudi več pridnih prodajalcev iste stroje išče tvrdka: Schneider & Vetrovšek v Ljubljani.

Sprejme se za event. takojšnji nastop: Nadpaznik za dnevni kop (Tagbau) in jamo, absolvent srednje rudarske šole, z večletno prakso in dobrimi spričevali.

Samostojni računovodja

več natančnega in zanesljivega vodstva izplačilnih ter sihtnih knjig in sem spajajočih drugih računov pri obratov. itd. pri janskem lesu, žagi in pri konjih (hlevu) z večletno prakso. — Ponudbe z natančno detajliranimi zahtevami je poslati na: Šentjanski premogokop, KRMELJ, Dol.

Meblovano SOBO

s souporabo kuhinje, išče mirna stran-ka brez otrok. — Ponudbe na upravo SLOVENCA pod: »TRATA«, 2675

Josip Pernuš,

oblastveno preizkušeni mestni lesarski mojster v KRANJU

naznanja slavnemu občinstvu, da je pričel izvrševati svojo TESARSKO OBRT in se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela po danih in tudi po lastnih načrtih. 2673

Služba obč. tajnika

se razpisuje v št. Jerneju na Dolenjskem, z mesečno plačo 1000 kron brez hrane in stanovanja. — Uradovanje je vsak dan od 7. do 11. in od 13. do 18., ob nedeljah in praznikih pa od 7. do 12.; po potrebi pa še od 13. do 18. ure. — Prosilci naj vložijo pravilno kolekovane prošnje do 15. julija 1922 z dokazili o sposobnosti vojaške evidence in sploh vseh občinskih poslov, predpisanih po Uradnih listih kraljevine SHS. Županstvo št. Jernej na Dolenjskem.

Sprejem kompanjona

za dobro trgovino in mljn. vpeljano Kapital 500.000 kron ali primerna kavcija. — Ponudbe pod: »MLIN« na upravnistvo SLOVENCA.

Vajenca za krznarsko obrt

sprejme ELIGIJ EBBER :: LJUBLJANA, Stari trg šte. 5. 2640

Večje množine prvovrstnega

splitskega Portland cementa

na razpolago pri trdki: H. PETRIČ, LJUBLJANA :: skladišče »Balkan«.

Prevzamem travnik za košnjo

Istotam gnoj za slamo ali zamenjam EMIL AUGUSTIN, Spodnja Šiška šte. 231.

Sprejem vajenca

v trgovino z mešaním blagom na deželo, prednost imajo sirote brez staršev, s celo oskrbo. Vstop lahko takoj. Ponudbe na upravo lista pod: »Priden in pošten šte. 2669«.

Ženitna ponudba.

Nadučitelj v večjem mestu, 42 leten, s precejšnjo gotovino, se želi poročiti z blagorodno gospodično ali vdovo, ki ima posestvo. Resne ponudbe s sliko na upravnistvo pod: »Diskretno 2659«.

Prodaj posteljo za 2 osebi,

njeno, z vzmetom. Naslov pove upravnistvo SLOVENCA pod šte. 2681.

Dva vajenca

za plesarsko obrt takoj sprejme TONE MALGAJ, Kolodvorska ulica šte. 6.

Jermena in gože

za cepove, lepe biče, prave tržške bičevnike in motvoz priporoča VELETRGOVINA OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9. — Kupim tudi ročni voziček.

Prvovrstna ljutomerska in radgonska vina

380 hl ima po ugodnih cenah naprodaj

Oskrbništvo Admontskih posestev v Gornji Radgoni.

Otvoritev naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem prevzel hotel »TRIGLAV« v Rogaški Slatini, katerega sem otvoril dne

1. julija t. l.

Hotel vsebuje 35 lepih, na novo opremljenih sob za tujce, dalje krasno restavracijsko dvorano, solnčnat vrt in zelo okusno opremljen bar z godbo.

Točil bodem samo najboljša pristna štajerska vina v sodih, kakor tudi v steklenicah, glasovite trdke Gjuro Valjak, »Grajska klet« v Mariboru.

Restavracija bode oskrbljena z istovrstno kuhinjo ter bode nudila cenj. gostom topla in mrzla jedila.

Zagotavljajoč prvovrstno postrežbo, priporočam se najtopleje za mnogobrojen obisk.

JAKOB SEDEJ

bivši plačilni natak restavracije »Grajska klet« v Mariboru.

Perkeo

ognjegasni ročni aparat

gasi s peno vse vrste ognja tudi goreči bencin, petrolej, eter, olje, lake itd. itd. Na tisoče v porabi! Mnogo priznanic! Obširna brošura brezplačno.

Metallwarenfabrik Josef Rosenthal, Wien, 20. Bezirk.

Rajonski zastopniki se iščejo.

AKADEMSKO DRUŠTVO JUGOSLOVANSKIH TEHNIKOV V LJUBLJANI

naznanja svojim članom kakor vsem bratskim društvom žalostno vest, da je njegov redni član

Vladimir Kopač

stud. ing. maš.

dne 2. julija nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega bo v torek, dne 4. t. m. ob 6. uri iz hiše žalosti, Bethovnova ulica, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 4. julija 1922.

ODBOR.

Brez posebnega obvestila.

Priporočajo se sledeče domače trdke:

(Objava 4 Din.)

FOTO-LITOGRAFSKA DELA:

po najmodernejšem načinu in zmernih cenah. Jugoslov. tiskarna v Ljubljani.

FOTOGRAFSKI ATELJE:

Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

GRADBENO PODJETJE IN TEHNIŠKA PISARNA:

Ing. Alojz Hrovat in ing. Albin Černe, Ljubljana, Krekov trg št. 10/L

GRAMOFONI, PLOŠČE in posamezni deli.

A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

»ILIRIJAC«, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJALNA DRUŽBA

Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI:

Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovec v Ljubljani, Kolodvorska ulica šte. 28.

Korn T., Poljanska cesta šte. 8.

Remžgar & Šmerkol, Florijanska ul. 18.

KLISEJE:

za eno- ali večbarvni tisk, za vse oblike in vrste tiska, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

KNJIGARNE:

Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo.

KONFEKCIJA.

J. Maček, Aleksandrova cesta 3.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

»OREL« POTREBSCINE IN KLOBUKI:

Kunovar Ivan, Stari trg šte. 10.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradšče šte. 5.

PISALNI STROJI IN POTREBSCINE:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

PLESKARJI, SOBO- IN CRKOSLIKARJI:

Produktivna zadruga, reg. zadr. z o. z., Ljubljana, Gosposka ulica št. 4.

SOBNO SLIKARSTVO:

Zuran Martin, Mestni trg šte. 12.

SPEDICIJSKA PODJETJA:

»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.

Ranzinger R., Cesta na juž. železnico 7-9.

STAVBENO PODJETJE:

Vižintin Ivan, Ljubljana, Vodmatski trg 7.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

STELJAR:

Bajželj Jožef, Ljubljana, Gosposvetska cesta šte. 6/II.

SVETLO KOPIRNE ODTISE:

(pavze) pozitivne in negativne, v poljubni velikosti. Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

TOVARNA PEČI IN ŠTEDILNIKOV:

T. Heutheil-a nasl. Zunič, Glince 258 pri Ljubljani.

TRGOV. Z DEZNIKI IN SOLNČNIKI:

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Erjavac & Turk pri »Zlati lopati«, Valvazorjev trg šte. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta šte. 21.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA

Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10. (Ceno in točno.)

ZALOGA POHISTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.